

zacije JUU. Bodi povedano, da k temu ne daje zato pristop v naše društvo nobenega povišanja. Nasprotno. Ostanite pri JUU, pa tudi oni, ki so izstopili, se naj povrnejo v učiteljsko organizacijo, ki zastopa težnje in interese upokojenega v isti meri kot aktivnega učiteljsva.

— Učiteljski dom v Ljubljani je v letu 1937. razposlal vsem šolskim upraviteljskim v dravski banovini po 1 do 4 izvode brošurice »Vidov dan in Praznik Zedinjenja«. Brošurice so večinoma vsa šolska upraviteljsva sprejela ter račune tudi poravnala. Vsem tem naša najtoplejša zahvala. Mnoga šolska upraviteljsva pa so s plačili še na zaostanku. Ker

je čas za vrnitev že zdavnaj potekel, apeliramo na vse zamudnike, da zapadle zneske poravnajo na ček. rač. št. 17.201 na naslov: Učiteljski dom Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja v Ljubljani, r. z. z o. z. Uprava dijaškega internata, Ljubljana. — Pripominjamo, da je neporavnanih še okrog 1600 komadov, kar predstavlja za Učiteljski dom ogromno breme, za posamezna šolska upraviteljsva pa samo nekaj dinarjev. Tovariši šolski upravitelji — upoštevajte klic Učiteljskega doma, da se ne bo dober namen, ki ga je dom zasledoval, razblinil v obutno škodo naše važne gospodarske ustanove.

Načelstvo.

Osebnne zadeve

Razpis službenih let

Prosvetno ministrstvo razpisuje v »Službenih novinah« natečaj za prazna učiteljska mesta v vsej državi. Prošnje za ta mesta je treba vložiti pri upraviteljih šol najdalje do 15. maja t. l. Prošnje za mesta, ki niso razpisana, se ne bodo sprejemale. Prošilci za razpisana mesta morajo imeti vse pogoje, ki se zahtevajo za ta mesta.

V območju dravske banovine se razpisujejo naslednja prazna mesta:

V Kranju: 1 moško prazno mesto, za katero je treba najmanj 10 let učiteljske službe, in 1 mešano (moško ali žensko) prazno mesto v Murški Soboti, za katero je treba 8 let učiteljske službe.

Razpisana so sledeča prazna mesta, za katera je treba 5 let učiteljske službe: **v okraju Brežice:** Brežice 1 moško mesto; **okraj Celje:** V Vojniku 1 žensko mesto; **v okraju Črnomelj:** 2 mešani mesti v Metliki; **okraj Krško:** 2 mešani mesti v Kostanjevici; **v okraju Maribor levi breg:** 1 mešano mesto v Kamnici; **v okraju Maribor desni breg:** 1 mešano mesto v Limbušu; **v okraju Ptuj:** 3 mešana mesta v Hajdini; **v okraju Šmarje:** 4 mešana mesta v Šmarju.

Nadalje so razpisana sledeča prazna mesta:

Okraj Brežice: Sv. Anton 1 mešano mesto, Artiče 1 moško mesto, Blanca 1 meš., Globoko 1 meš., Kaplja 1 moško, Pečice 1 žensko, Podsreda 2 ženski, Rajhenburg 2 mešani, Senovo 1 mešano, Zdole 1 mešano, Velika dolina 2 mešani, Pišce 1 mešano.

Okraj Celje: Dramlje 1 žensko, Svetina 1 žensko, Slivnica 1 žensko, Griže 1 žensko, Loke 1 moško.

Okraj Črnomelj: Adlešiči 1 mešano, Petrova vas 1 mešano, Preloka 1 mešano, Vinica 1 žensko, Radatoviči 1 mešano.

Okraj Dol. Lendava: Bogojina 1 mešano, Črenšovci 1 mešano, Dobrovniki 1 mešano, Dolga vas 1 mešano, Gamčuni 1 žensko, Gomilica 1 žensko, Hotiza 1 mešano, Kapa 1 mešano, Petešinci 1 žensko, Velika Polana 2 ženski, Turnišče 2 mešani, Zamostje 1 žensko, Srednja Bistrica 1 mešano.

Okraj Gornji Grad: Gorica 1 žensko, Gornji Grad 1 mešano, Ljubno 1 mešano, Mozirje 1 moško, Rečica 2 mešani.

Okraj Kamnik: Blagovica 1 ž., Krašnja 1 m., Potok 1 m., Rova 1 m., Sv. Trojica 1 ž., Zalog 1 m. in 1 ž., Tunjice 1 m. in 2 ž., Ihan 1 mešano.

Okraj Kočevje: Banja Loka 1 ž., Fara vas 1 m., Kočevska reka 1 meš., Rob 1 meš., Stalčarji 1 ž., Dobrepolje 1 meš.

Okraj Konjice: Sv. Florijan 1 ž., Konjice 1 ž., Lože 1 ž., Vitanje 1 ž. in 2 m., Zreče 1 ž.

Okraj Kranj: Besnica 1 m., Cerklje 1 meš., Podbica 1 m., Podbrezje 1 ž., Predoslje 1 ž., Senčur 1 meš., Trboje 1 m.

Okraj Krško: Cerklje 1 meš., Št. Jernej 1 ž., Kal 2 ž., Trebelno 1 meš., Tržišče 1 ž.

Okraj Laško: Hraštnik 2 ž., Sv. Lenart 1 ž., Št. Rupert 1 meš.

Kaj vse pišejo

o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

— I Državna pomoč za gradnjo šolskih poslopij. Prosvetni minister je podpisal odlok glede graditve šolskih poslopij v proračunskem letu 1938./1939. Iz razpoložljivih kreditov so v te svrhe določeni naslednji zneski: za dravsko banovino 200.000 din, za savsko 230.000 din, za vrbsko 450.000 din, za primorsko 200.000 din, za drinsko 370.000 din, za zetsko 340.000 din, za dunavsko 350.000 din, za moravsko 400.000 din in za vardarsko 460 tisoč dinarjev. — Če bi bila pri vsaki vsoti vsaj še ena ničla, bi komaj zadostovalo. Vendar, hvala tudi za to pomoč! (»Domoljub« 21. IV. 1938.)

— I »Slovenski narod« in učiteljstvo. Pod tem naslovom je priobčen v jubilejni številki »Slovenskega naroda«, ki je izšla o priliki 70-letnice, dne 16. aprila, članek iz vrst starejšega učiteljstva. Med drugim je v tem članku tudi ugotovitev: »Tedanje učiteljstvo, četudi živeče v težkih gmotnih razmerah ter povsod zapostavljeno, je hotelo kljub temu iz pravega rodoljubnega načela narodu koristiti ter zboljšati žalostno stanje šolstva ter izbrisati sramotni madež — nepismenosti — na našem narodu. Tako se lahko danes ponasamo pred svetom s svojo kulturo, da smo tako rekoč brez analfabetov. Poleg učiteljskih stanovskih listov je bil predvsem »Slov. narod« tisti, ki se je vedno zavzemal za napredel šolstva, podpiral učiteljska stremeljenja ter zahteval zboljšanje položaja učiteljev, priznanje vseh pravic učiteljsva, osebnih, kakor tudi pri določanju pouka, odnosno razširitev in povzdigo šolstva.«

— I Med učiteljstvom. V štirih šolskih okrajih mesta Beograda so bile pred kratkim volitve novih odborov učiteljske stanovske organizacije JUU. Pri volitvah so zmagali kandidati, ki vodijo oster boj proti sedanji upravi JUU. Po zadnji zmagi, pri kateri je opozicija dobila v svoje roke tri učiteljske krajevne organizacije v Beogradu, bo ta opozicija prevzela v svoje roke tudi upravo nad Učiteljskim domom v Beogradu. V enem šolskem okraju volitev ni bilo. Zaradi nemirov so bile namreč odložene na poznejši čas. »Domoljub« 13. IV. 1938.

— I Križev pot za slovensko šolo v Trstu. Pod tem naslovom prinaša velikonočna številka »Istre« obširen in zanimiv članek, ki opisuje prve borbe v zgodovini za našo šolo.

— I Šolarica je tožila učitelja. Pred sodiščem v Trebiču na Češkoslovaškem so imeli zanimivo pravdo. Neka sedemletna šolarica je tožila svojega učitelja pred sodiščem zaradi tega, ker ji je v šoli med poukom dejal: »Kdor laže, tudi krade.« Čutila se je toliko užaljena, da si je hotela pred sodiščem poiskati zadoščenje za to žalitev. Sodnik pa je bil drugačnega mnenja. Postavil se je na stališče, da je učitelj v šoli bil čisto upravičen, da je med poukom izrekel te besede. Zato je tudi učitelja oprostil vsake krivde in kazni. Šolarin pravniki zastopnik pa s to sodbo ni bil zadovoljen in se je pritožil na višje sodišče. Šolarica pa tudi tu ni ničesar dosegla, zakaj tudi to prizivno sodišče je smatralo, da učitelj v šoli že sme učencem povedati tudi ta prego-

UČITELJSKA TISKARNA V LJUBLJANI

zadruga z omejenim jamstvom
PODRUŽNICA V MARIBORU

Vabilo na XXXV. REDNO SKUPŠČINO

ki bo v nedeljo, dne 15. maja 1938., ob pol 10. uri
v Ljubljani v telovadnici osnovne šole na Grabnu

Dnevni red:

1. Poročilo upravnega odbora.
2. Poročilo nadzornega odbora.
3. Revizijsko poročilo.
4. Računski sklep za leto 1937.
5. Dodelitev čistega dobička rezervnemu skladu.
6. Volitev:
 - a) v upravni odbor,
 - b) v nadzorni odbor.
7. Samostojni predlogi in slučajnosti. — Posebni predlogi se morajo naznaniti upravnemu odboru vsaj tri dni pred skupščino.

Ako bi ta skupščina ne bila sklepčna, se bo vršila po čl. 31. združenih pravil pol ure pozneje v istem prostoru in z istim dnevnim redom skupščina, ki sme brezpogojno sklepati.

Upravni odbor.

vor, da »kdor laže, tudi krade«. (»Domovina« 21. IV. 1938.)

— I »Slovenski dom« in »Slovenec« od 20. aprila pišeta, da je bilo 19. aprila v Celju zborovanje »Slomškove družbe«, na katerem je predaval g. prof. dr. Kotnik. V svojem predavanju je poudaril: »Na učiteljskih je numerus clausus upravičen« in pa: »Če pregledamo bilanco našega šolstva v teku 20 let, moramo biti zadovoljni.«

— I Podpore za šolske vodnjake. Kr. banka uprava je dovolila za zgradbo šolskih vodnjakov sledeče podpore: za šolo na Hribu 22.000 din, za šolo Sv. Urban pri Ptuj 16.000 din, Lepa njiva 20.000 din, Frankolovo 20.000 din, šola v Runču dobi 19.000 din, šola v Fokovcih 20.000 din. (»Domoljub« 21. IV.)

Rangna lista

Popravek.

Krapš Sidonija iz Trebnja je napredovala v VI. položajno skupino 7. novembra 1934. in ne 1. decembra 1934.

Naša gospodarska organizacija

— g Učiteljskemu domu v Mariboru je daroval tov. Vekoslav From, šol. upr. pri Sp. Sv. Kungoti 100 din namesto venca na grob pokojnemu tov. Zabukovski. Iskrena hvala! M. Kožuh, blagajnik.

— g Zadrudnikom Učit. samopomoči. V teh dneh ste prejeli položnice, s katerimi poravnajte članski prispevek za 5 smrtnih primerov: Lavtizar Franciška, Ljubljana; Omerza Angela, Ljubljana; Zabukošek Anton, Sv. Lenart; Golob Franjo, Št. Jernej, in Gorjup Alojzija, Ljubljana — 450. do 454. smrtni primer. Vse posmrtnine znašajo 65.000 din. Zadrudna uprava Vas vljudno prosi, da nakažete na ovitku naznačeni znesek takoj v prvih dneh meseca maja. — S položnico prejmete še seznam umrlih zadrudnikov od 1. jan. do 31. marca 1938.

Mladinska matica

— mm Izšla je 8. številka »Našega roda« s sledečo vsebino: Jankó Saméc: Pomladanski sonet. (Pesem.) Danica Gruden: Mati in sin. (Pesem.) Arnošt Adamič: Velika tekma. Albin Podjavoršek: Mati poje. (Pesem.) Fran Ločnik: Orel. Anton Ingolič: Njeno zdravilo. Ivan Vuk: Mačkica. Karaličev-Potokar: Zvon svobode. Joža Šeliga: Pomlad ob oknu. (Pesem.) France Bevk: Pesterna. Angelo Cerkenik: Malopridni pes. Utva: Teta Betka. ***: Maj. Pastuškin: Trije palci. (Pesem.) ***: Abeceda. Pavel Kunaver: Tuji meč. Štefanija Gruden: Kaj vse vedo povedati čitatelji »Našega roda«. Moč naroda. Kako moramo živeti. Sedaj znaš fotografirati. Pomen mlečnega zobovja. Kdaj sejemo. Mladina piše.

Med ilustratorji so zastopani v tej številki: Pirnat, Makš Kavčič, Ravnikar, Prunkova, O. Gaspari, Tine Kos in Riko Debenjak, mlad slikar, ki je vzbudil za Božič s svojo razstavo v Beogradu izredno pozornost. — S to številko se je zaključil IX. letnik naše mladinske revije. Samo v tem letniku je sodelovalo nad 50 pesnikov in pisateljev ter 22 ilustratorjev.

— mm Zaradi velikonočnih počitnic mnogi naši poverjeniki še niso naročili 8. številke »Našega roda«. Prosimo, da čimprej zberejo naročnino, ker se list že razpošilja. Učenci, ki se niso na-

ročili na vse številke »Našega roda«, izgubijo pravico do knjig.

— mm Tudi zaloga 2. zvezka Cicibanove knjižnice gre proti koncu. Opozarjamo učiteljsvo prvih in drugih razredov, da knjižice v nekaj tednih ne bo mogoče več dobiti. Stane samo 1,50 din. Pri naročitvi nad 10 izvodov se poštnina ne vračuna.

— mm V zagrebški reviji »Književni horizonti« (3—4 štev.) je izšla 3 kolone dolga ocena o Cerkenikovem »Ovčarju Runu«. Ocena je zelo ugodna. »Ovčarja Runa« smatra kritik za boljše delo kot je »Šarko« od znanega hrvaškega pesnika Vl. Nazora. Mimogrede govori kritik tudi o poslanstvu in lepih uspehih »Mladinske matice«. Kratak izvleček navedene ocene prinesemo v prihodnji številki lista.

— mm V uvodu ocene dveh mladinskih knjig piše kulturni referent »Slovenca« sledeče: »Slovenska mladinska književnost se po vojni lepo razvija, toda poudariti moramo, da vse bolj po količini, kakor po vrednosti. Najlepše slovenske mladinske knjige so po večini še vedno prevodi, dasi kažejo prav slovenski šolniki izredno veliko prizadevanja za izvorno slovensko mladinsko knjigo. V tem pogledu ima veliko zaslug, ki jih ne maramo kratiti, prav Mladinska matica, zlasti pa naši mladinski časopisi, ki se razvijajo v tekmi, ki kvalitetno more samo koristiti. Toda če je predvojna slovenska mladinska knjiga opevala le bolj romantične snovi, princeze in zlate kraljice, plemenite kraljeviče in čarovnice, in imela vse bolj moralno vzgojni namen, se je povojna snov zatekla vse bolj v realnost ter skuša bolj kot moralno vzgajati, predvsem izobraževati in odkrivati mladim očem svet v njega mnogoterih pojavih.«

Šolski radio

— r XXIX. Torek 3. maja. Kako tudi učenec in učenka lahko pomagata, če nastane nenadno nezgoda; II. del. G. dr. Franta Mis. Predavatelj bo podal navodila za prvo pomoč pri zastrupljenju, pri piku kač in raznega mrčesa. Za take in podobne prilike bo nasvetoval, kaj mora imeti vsak dom in kaj naj vsebuje omarica za prvo pomoč. II.—III.

Petek 6. maja: Materijal Brezposelni učiteljski abiturienti: vodi g. Silvo Mehora. II.—III.

— r V kmetijskem radiu bo v nedeljo, 1. maja, ob 17. uri predaval g. inž. Fr. Mikuš: O priznanju žitnih posevkov in krompirjevih nasadov.

A. & E. SKABERNE
LJUBLJANA